

บทคัดย่อ

บทคัดย่อวิทยานิพนธ์ เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของ
ความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์

การศึกษาการเปลี่ยนแปลงฐานะทางเศรษฐกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร
สันกำแพง จำกัด ระหว่างปีบัญชี 2535 กับปีบัญชี 2542

โดย

นายวิสุทธิ์ วงศ์ภูวรักษ์

ตุลาคม 2543

ประธานกรรมการที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ประยงค์ สายประเสริฐ
ภาควิชา/คณะ ภาควิชาเศรษฐศาสตร์และสหกรณ์การเกษตร
คณะธุรกิจการเกษตร

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาถึงการเปลี่ยนแปลงฐานะทางเศรษฐกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรสันกำแพง จำกัด ก่อนและหลังการเข้าเป็นสมาชิก (เปรียบเทียบปีบัญชี 2535 กับปีบัญชี 2542) 2) ศึกษาถึงการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรสันกำแพง จำกัด 3) ศึกษาถึงความรู้ ความเข้าใจหลักและวิธีการสหกรณ์ของสมาชิกที่มีต่อการดำเนินธุรกิจสหกรณ์การเกษตรสันกำแพง จำกัด 4) ศึกษาถึงปัญหา เสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์และสมาชิกสหกรณ์การเกษตรสันกำแพง จำกัด ทั้งนี้เพื่อนำผลที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรสันกำแพง จำกัด ให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้คือสมาชิกสหกรณ์การเกษตรสันกำแพง จำกัด ที่ขึ้นทะเบียนเป็นสมาชิกในปีบัญชี 2536 และยังเป็นสมาชิกอยู่จนถึงปัจจุบัน จำนวน 141 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยและผ่านการทดสอบความเที่ยงตรงแล้ว จากนั้นนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (SPSS/PC*) ผลการวิจัยมีดังนี้

ลักษณะส่วนบุคคลและฐานะทางเศรษฐกิจของสมาชิกสหกรณ์ เมื่อเปรียบเทียบ ก่อนและหลังการเข้าเป็นสมาชิก พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ ได้แก่ ทรัพย์สิน หนี้สิน และรายได้ สำหรับการมีส่วนร่วมในการทำธุรกิจของสมาชิก พบว่า สมาชิกมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ธุรกิจสินเชื่อ และมีส่วนร่วมอยู่ในระดับต่ำ ได้แก่ ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ธุรกิจรวบรวมผลิตผล และธุรกิจบริการน้ำมัน ส่วนในเรื่องความรู้ความเข้าใจ และวิถีการสหกรณ์ พบว่า สมาชิกมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับมากที่สุด

จากผลการศึกษาถึงปัญหาในการดำเนินงานธุรกิจของสหกรณ์ พบว่า สมาชิกยังขาดศรัทธาในตัวคณะกรรมการดำเนินการและฝ่ายจัดการ ขาดแรงจูงใจหรือแรงกระตุ้นในการพัฒนาอาชีพ สถานที่ตั้งของร้านค้าอยู่ห่างไกลจากบ้านของสมาชิก ประเภทสินค้าไม่มีหลากหลาย สหกรณ์ไม่ได้ศึกษาข้อมูลพื้นฐานของสมาชิก ไม่ได้จัดกลุ่มอาชีพทำให้ไม่มีข้อมูลในการที่จะส่งเสริมการผลิตและจัดการด้านการตลาด การถือหุ้นของสมาชิกค่อนข้างต่ำ การใช้เงินกู้ไม่ค่อยเป็นไปตามวัตถุประสงค์ และสหกรณ์ไม่ได้จัดจ้างผู้จัดการที่มีความสามารถเข้ามาบริหารงานสหกรณ์

แนวทางแก้ไข	สหกรณ์ควรเร่งสร้างศรัทธาและพัฒนาสมาชิกให้มีส่วนร่วมในการทำธุรกิจกับสหกรณ์มากขึ้น	มีการสำรวจความต้องการและการกระจายสินค้าชุมชน มีการศึกษาข้อมูลพื้นฐานของสมาชิก จัดกลุ่มอาชีพและส่งเสริมการค้าเป็นธุรกิจแบบครบวงจร มีการระดมทุนภายในของสหกรณ์ให้มากขึ้น	และให้สินเชื่อแบบแนะนำ	กำกับ รวมถึงมีการจัดจ้างผู้จัดการที่มีความสามารถ เข้ามาบริหารงานสหกรณ์

ABSTRACT

Abstract of thesis submitted to the Graduate School of Maejo University in partial fulfillment of the requirements for the degree of Master of Science in Cooperative Economics

A STUDY ON ECONOMIC CHANGES OF MEMBERS OF SANKUMPANG
AGRICULTURAL COOPERATIVE, LTD.,
FISCAL YEARS 1992 AND 1999

By

WISUID WONGPOOWARAK

OCTOBER 2000

Chairman: Associate Professor Prayong Saiprasert
Department/ Faculty: Department of Agricultural Economics and Cooperatives,
Faculty of Agricultural Business

The objectives of this research were to examine 1) economic changes of members of Sankumpang Agricultural Cooperative, Ltd., fiscal years 1992 and 1999; 2) their participation in the cooperative's activities; 3) their knowledge and understanding of cooperative principles and practices of the affairs of the cooperative; and 4) problems and recommendations to solve the problems of the cooperative and its members. The data was collected by means of pretested interview schedules from 141 members of the cooperative registered for membership in 1993, and analyzed with the use of the SPSS/PC.

Before and after being members of the cooperative, the respondents were found to be significantly different in personal and economic status i.e. asset, debt and income. They had a moderate level of participation in the cooperative's credit business and a low level of participation in providing goods for sales, collecting products and gasoline services. Their knowledge and understanding of cooperative principles and practices was found to be at a highest level

The results also revealed the following problems in the cooperative's business transaction the members' lack of faith in its board of directors and managerial staff; lack of motivation in career development; long distances between the stores and the members' homes limited kinds of goods; unawareness of the members' backgrounds; no career grouping, resulting in the lack of information for production and marketing promotion; low share holding by the members; use of loans incompatible with objectives; and no employment of knowledgeable and competent staff to run the cooperative's business.

The following were recommended creation of the members' faith in the cooperative; encouraging the members to do more business with the cooperative awareness of the members' backgrounds; career grouping of the members; conducting complete life cycle business transactions increasing capital share holding; provision of supervised credit; and employment of knowledgeable and competent staff to run the business.